

Pr. 463/12.11.15 50
CAP, CPS, SJ

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1310-78

Chișinău

«23» 02 2016

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

Se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru completarea articolului 11 din Legea nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.156 din 19 februarie 2016, și Avizul asupra proiectului de lege cu privire la statutul etnocultural al raionului Taraclia, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.157 din 19 februarie 2016.

Anexă: Hotărîrea Guvernului nr.156 din 19 februarie 2016 - 2 ex.
Hotărîrea Guvernului nr.157 din 19 februarie 2016 - 2 ex.

Secretar general al Guvernului

Tudor COPACI

Ex: I. Prisăcaru
tel: 250-483

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	<u>391</u>	
<u>23</u>	<u>02</u>	<u>2016</u>
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

51

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 157

din 19 februarie 2016
Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului asupra proiectului de lege
cu privire la statutul etnocultural al raionului Taraclia**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege cu privire la statutul etnocultural al raionului Taraclia.

~~Prim-ministru~~

~~Comisemnează:~~

Ministrul Justiției

PAVEL FILIP

Vladimir Cebotari

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 157

19 февраля 2016 г.

от

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона
о статусе национально-культурного района Тараклия**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о статусе национально-культурного района Тараклия.

Премьер-министр

ПАВЕЛ ФИЛИП

Контрасигнует:

Министр юстиции

Владимир Чеботарь

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr. 57
din 19 februarie 2016

AVIZ
asupra proiectului de lege cu privire la statutul
etnocultural al raionului Taraclia

Guvernul a examinat proiectul de lege cu privire la statutul etnocultural al raionului Taraclia, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr.463 din 12 noiembrie 2015) de către un grup de deputați în Parlament, și expune următoarele.

Proiectul propune acordarea statutului de raion etnocultural raionului Taraclia, formă de autodeterminare etnoculturală a populației din această unitate administrativ-teritorială, în vederea menținerii identității etnice a bulgarilor, inclusiv a dezvoltării limbii, culturii și tradițiilor bulgare.

În acest context, menționăm că soluția legislativă propusă nu corelează cu dispozițiile constituționale ale art.110 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, potrivit căruia teritoriul Republicii Moldova este organizat, sub aspect administrativ, în raioane, orașe și sate. Norma constituțională nu prevede acordarea prin lege a statutului special după criteriul etnocultural.

În temeiul articolului 11 din Legea nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, satelor și orașelor care au o importanță deosebită în domeniul economiei naționale, precum și pentru istoria sau cultura statului, prin hotărîre de Guvern, li se poate atribui statut de nod feroviar, centru istoric, centru cultural.

Totodată, menționăm că, potrivit art.13 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, statul recunoaște și protejează dreptul la păstrarea, dezvoltarea și funcționarea tuturor limbilor vorbite pe teritoriul țării, inclusiv a limbii bulgare.

Drepturile persoanelor aparținînd minorităților naționale sînt garantate de prevederile art.16 din Legea supremă, care consfințește principiul egalității tuturor cetățenilor în fața legii și a autorităților publice. Statul garantează persoanelor aparținînd minorităților naționale atît dreptul la egalitate în fața legii, cît și la protecție egală în fața legii.

Prevederile constituționale sînt detaliate în Legea nr.382-XV din 19 iulie 2001 cu privire la drepturile aparținînd minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor. Astfel, dreptul de reprezentanță și de participare la actul de guvernare a minorităților naționale este reglementat de art.23 din Legea menționată, potrivit căruia reprezentanța persoanelor aparținînd minorităților naționale în Parlament și în consiliile locale este obținută în urma alegerilor, conform legislației în vigoare.

Menționăm că adoptarea de reguli speciale pentru minoritățile naționale nu ar fi în dezacord cu standardele și practicile internaționale în materie electorală, doar că privilegierea minorității bulgare față de alte minorități naționale ar constitui un pas nu prea echitabil.

Reiterăm că, reprezentanții minorităților naționale, inclusiv ai celei bulgare, au posibilitate de a candida în alegerile parlamentare atât pe listele partidelor politice, cât și în calitate de candidați independenți (art.3 lit.c) a proiectului).

Menționăm că, reieșind din prevederile art.10 alin.(2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998 sistemul organelor cadastrale se constituie din: Întreprinderea Specializată în Cadastru cu filialele sale (oficiile cadastrale teritoriale) amplasate în centrele raionale, în municipii și în orașele Ceadâr-Lunga și Vulcănești. Sediul Oficiului Cadastral Teritorial Taraclia se află în or. Taraclia, respectiv nu este necesar de a crea biroul cadastral teritorial în or. Tvardița, așa cum prevede art.6 al proiectului.

Cît privește articolele 10-14 ale proiectului, este de menționat că în temeiul Legii nr.382-XV din 19 iulie 2001 cu privire la drepturile aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor, statul are obligația să contribuie la crearea condițiilor necesare păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a persoanelor aparținând minorităților naționale, să asigure efectuarea de cercetări științifice în domeniul istoriei, limbii și culturii minorităților naționale, să ocrotească monumentele de istorie și cultură ale acestora, să creeze condiții pentru realizarea dreptului lor la educație și la instruire în limba maternă.

Potrivit legii menționate, pentru asigurarea procesului de instruire în instituțiile de învățămînt în care predarea se face, în întregime sau parțial, în limbile minorităților naționale, statul contribuie la elaborarea de programe și literatură didactico-metodică, la instruirea cadrelor didactice, colaborînd în acest domeniu cu alte state.

De asemenea, conform art.10 alin.(2) din Codul educației nr.152 din 17 iulie 2014, în ariile locuite tradițional sau în număr substanțial de persoane aparținând minorităților naționale, dacă există o cerere suficientă, statul asigură, în limita posibilităților sistemului educațional, ca persoanele aparținând acestor minorități să beneficieze de condiții corespunzătoare de a învăța limba lor minoritară ori de a primi o educație în această limbă la nivelul învățămîntului obligatoriu (art. 12 lit. a) și b) ale proiectului).

Privind editarea materialelor didactice pentru realizarea studiilor în limba bulgară (art.12 lit.c) din proiect), este de menționat că statul subvenționează editarea manualelor de limba bulgară, găgăuză și ucraineană în modul stabilit de Ministerul Educației.

Persoanele aparținând minorităților naționale și organizațiile lor au dreptul, în condițiile legii, să fondeze instituții preșcolare și instituții de învățămînt particulare de toate nivelurile, precum și dreptul la libera folosire a limbii materne atât în scris, cât și oral, să aibă acces la informații în această limbă, să o difuzeze și să facă schimb de informații.

În temeiul Legii nr.382-XV din 19 iulie 2001 cu privire la drepturile aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor, persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul de a fonda, în condițiile legii, mijloace mass-media, de a edita literatură în limba maternă. Acestor entități le este asigurată și organizarea emisiunilor în limbile minorităților naționale la radioul și televiziunea națională. Astfel, potrivit art.11 alin. (9) din Codul audiovizualului, în localitățile în care reprezentanții unei minorități naționale constituie majoritatea populației, radiodifuzorii locali și regionali vor asigura difuzarea unor programe în limba de stat în proporție de nu mai puțin de 20% din serviciul de programe (art.15 al proiectului).

Prin Legea nr.382-XV din 19 iulie 2001 cu privire la drepturile aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor, statul garantează că modificarea organizării administrativ-teritoriale nu va urmări modificarea componenței etnodemografice a regiunilor. Legea în cauză statuează că la efectuarea unor astfel de modificări se va ține cont de opinia populației locale, inclusiv de opinia persoanelor aparținând minorităților naționale.

Situația național-culturală a minorității bulgare corespunde dispozițiilor articolelor 5, 15 și 16 din Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale. În conformitate cu prevederile cadrului legislativ național în domeniul protecției drepturilor minorităților naționale, se asigură condițiile necesare pentru dezvoltarea culturii bulgare, precum și păstrarea elementelor esențiale ale identității bulgarilor, respectiv, limba, tradițiile și patrimoniul lor cultural, în special în localitățile cu populație bulgară compactă. Măsurile legislative și practice ale autorităților Republicii Moldova au fost apreciate pozitiv de experții Consiliului Europei, au fost reflectate, de asemenea, în prima, a doua și a treia Opinie asupra Moldovei a Comitetului Consultativ al Consiliului Europei privind Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale (2002, 2004, 2010).

Având în vedere cele expuse, precum și lipsa unei argumentări temeinice, convingătoare și concludente, Guvernul consideră că proiectul în cauză este inoportun.